

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška a soudců Josefa Baxy, Michaely Bejčkové (soudkyně zpravodajky), Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Tomáše Rychlého v právní věci navrhovatelky: **vláda**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy Ministerstva vnitra, sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, za účasti: **politická strana ČESKÁ NEZÁVISLÁ**, IČ 71339931, sídlem Rakouské domy 523, Košťany, o návrhu na rozpuštění politické strany

t a k t o :

- I. Politická strana ČESKÁ NEZÁVISLÁ **se rozpouští**.
- II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- III. Likvidátorkou politické strany ČESKÁ NEZÁVISLÁ **je jmenována** společnost VRŠANSKÝ a spol., v. o. s., insolvenční správkyň, IČ 25466763, sídlem Kollárova 1879/11, Teplice.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. ledna 2019 podala vláda (dále jen „navrhovatelka“) u Nejvyššího správního soudu návrh na rozpuštění politické strany ČESKÁ NEZÁVISLÁ (dále jen „politická strana“) podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon o politických stranách“). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 3. února 2016, č. j. Pst 11/2015 - 21, byla politické straně pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 8 odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložila Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014. Politická strana však ani poté neučinila kroky k odstranění závadného stavu a nepředložila výroční finanční

zprávu za rok 2015 ani za rok 2016, jak vyplývá z usnesení Poslanecké sněmovny č. 1232 z 47. schůze konané dne 25. května 2016 a z usnesení Poslanecké sněmovny č. 1653 z 56. schůze konané dne 27. dubna 2017, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2016. Z vyjádření Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, na který přešla (na základě novelizace zákona o politických stranách provedené zákonem č. 302/2016 Sb.) kontrolní pravomoc ve vztahu k financování politických stran, dále vyplývá, že politická strana nepředložila ani výroční finanční zprávu za rok 2017.

[2] Politická strana, ač Nejvyšším správním soudem vyzvána, se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

[3] Usnesením ze dne 13. února 2019, č. j. Pst 4/2019 - 21, předseda senátu s ohledem na vyhlášení voleb do Evropského parlamentu přerušil řízení [§ 48 odst. 2 písm. d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 94 odst. 2 tohoto zákona a s § 15 odst. 2 zákona o politických stranách]. Ochranná doba podle § 15 odst. 2 zákona o politických stranách skončila dne 4. června 2019, a proto předseda senátu usnesením č. j. Pst 4/2019 - 26 vyslovil, že se v řízení od 5. června 2019 pokračuje.

[4] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl Nejvyšší správní soud s presumovaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Podle § 4 písm. a) zákona o politických stranách nemohou vznikat a vyvíjet činnost strany a hnutí, které porušují ústavu a zákony nebo jejichž cílem je odstranění demokratických základů státu. Z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění účinném do 31. prosince 2016, vyplývala povinnost stran a hnutí předložit každoročně do 1. dubna Poslanecké sněmovně k informaci výroční finanční zprávu v členění konkretizovaném pod body a) až f) tohoto ustanovení. Podle § 14 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění do 31. prosince 2016, může být činnost strany a hnutí rozhodnutím soudu pozastavena, jestliže jejich činnost je v rozporu mimo jiné s § 17 až 19 tohoto zákona.

[6] Novelou zákona o politických stranách, provedenou zákonem č. 302/2016 Sb., byl s účinností od 1. ledna 2017 zřízen Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, na něž přešly kontrolní pravomoci v oblasti dohledu nad hospodařením stran a hnutí, dosud vykonávané Poslaneckou sněmovnou (§ 19f zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Namísto Poslanecké sněmovny jsou nyní politické strany a hnutí povinny předkládat své výroční finanční zprávy v rozsahu stanoveném zákonem tomuto úřadu (§ 19h zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Stále platí, že nesplnění této povinnosti je důvodem pro podání podnětu vládě k podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu na pozastavení činnosti, popřípadě na rozpuštění politické strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 a 2 zákona o politických stranách v platném a účinném znění). Nicméně z přechodných ustanovení (čl. II bod 2 části první zákona č. 302/2016 Sb.) je zřejmé, že politická strana měla splnit povinnost předložit výroční finanční zprávy za roky 2015 a 2016 vůči Poslanecké sněmovně, která splnění povinnosti posoudila naposledy ve lhůtě do 7. června 2017, a že se splnění této povinnosti posuzuje podle zákona o politických stranách v dosavadním znění. Agenda výročních

pokračování

finančních zpráv politických stran a hnutí přešla na nově zřízený úřad ke dni 8. června 2017.

[7] Politická strana tedy měla předložit výroční finanční zprávu za rok 2015 nejpozději ke dni 1. dubna 2016 a za rok 2016 nejpozději ke dni 1. dubna 2017 Poslanecké sněmovně. Pokud tak v této lhůtě neučinila a nestalo se tak ani do 8. června 2017, mohla své pochybení napravit předložením výroční finanční zprávy za roky 2015 a 2016 Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, který by při jejich posuzování vycházel z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách ve znění účinném do 31. prosince 2016. Výroční finanční zprávy za rok 2017 se již předkládaly tomuto úřadu ve lhůtě do 1. dubna 2018 podle § 19h zákona o politických stranách ve znění zákona č. 302/2016 Sb.

[8] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuoobnovení jejich činnosti. Návrh podá vláda; pokud tak neučiní do 30 dnů od doručení podnětu, může návrh podat prezident republiky. O návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí, pozastavení nebo znovuoobnovení jejich činnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu pátého soudního řádu správního.

[9] Nejvyšší správní soud předesílá, že podle jeho rozsudku ze dne 3. února 2016, č. j. Pst 11/2015 - 21, již byla politické straně pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnila povinnost vyplývající z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách ve znění účinném do 31. prosince 2016 tím, že nepředložila Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014.

[10] Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud ověřil tvrzení navrhovatelky a konstatuje, že podle usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu č. 1232 z 47. schůze konané dne 25. května 2016 a č. 1653 z 56. schůze konané dne 27. dubna 2017, ke zprávě o kontrole výročních finančních zpráv politických stran a politických hnutí za rok 2015 a 2016, politická strana nepředložila výroční finanční zprávu za rok 2015 [usnesení II písm. b) bod 3] ani za rok 2016 [usnesení II písm. b) bod 7]. Podle podnětu Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí k rozpuštění politické strany ČESKÁ NEZÁVISLÁ ze dne 15. června 2018, č. j. UDH-691/2018-1, politická strana nepředložila výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014, neodstranila tedy závadný stav vedoucí k pozastavení její činnosti, a nadto nepředložila ani výroční finanční zprávy za roky 2015, 2016 a 2017.

[11] Protože podle § 96 s. ř. s. rozhoduje soud v tomto řízení podle skutkového stavu, který je tu v době rozhodnutí soudu, vyžádal si od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí aktuální informaci ohledně předmětných výročních finančních zpráv.

[12] Dne 12. června 2019 obdržel Nejvyšší správní soud sdělení Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí č. j. UDH-1868/2019, že politická strana ČESKÁ NEZÁVISLÁ doposud nepředložila výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014 ani po pozastavení činnosti a nepředložila výroční finanční zprávy za roky 2015, 2016 a 2017. Nadto politická strana nepředložila ani výroční finanční zprávu za rok 2018.

[13] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podaný návrh je důvodný. Údaje obsažené ve spise dokládají, že politická strana skutečně nesplnila zákonem uložené povinnosti, neboť opakovaně v zákonem stanoveném termínu vůbec nepředložila příslušnému orgánu, tj. Poslanecké sněmovně, výroční finanční zprávy za roky 2013 a 2014, pro což již byla činnost politické strany citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu pozastavena, dále v zákonem stanoveném termínu nepředložila příslušnému orgánu (tj. Poslanecké sněmovně, respektive Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí) výroční finanční zprávy za rok 2015, 2016 a 2017, a neučinila tak ani později. Politická strana tak opakovaně nesplnila zákonnou povinnost stanovenou v § 18 odst. 1 zákona o politických stranách, ve znění účinném do 31. prosince 2016, respektive § 19h odst. 1 tohoto zákona v nyní účinném znění, což představuje zvláštní a samostatný důvod, pro který může Nejvyšší správní soud rozhodnout o rozpuštění strany nebo hnutí [§ 13 odst. 1 písm. b) citovaného zákona].

[14] Ze znění i smyslu § 14 odst. 1 a 2 zákona o politických stranách v platném a účinném znění je zřejmé, že za situace, kdy politická strana výroční finanční zprávu nepředložila buď vůbec, anebo ji nepředložila se zákonem požadovanými náležitostmi, a kdy se tak stalo opakovaně, takové porušení zákona o politických stranách opodstatňuje rozpuštění politické strany, jelikož platí, že „*strana a hnutí mohou být zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění [...], jestliže je jejich činnost v rozporu s § 1 až 5 nebo jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena*“ (§ 13 odst. 5 uvedeného zákona). Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci.

[15] Proto Nejvyšší správní soud rozhodl o rozpuštění politické strany ČESKÁ NEZÁVISLÁ.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před Nejvyšším správním soudem náklady nad rámec její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[17] Podle § 13 odst. 5 *in fine* zákona o politických stranách soud v rozhodnutí o rozpuštění politické strany či hnutí určí současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí. Jako likvidátor tak nepřichází v úvahu člen statutárního orgánu politické strany ve smyslu § 191 odst. 3 občanského zákoníku, soud proto jmenuje likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců podle § 191 odst. 4 tohoto zákona. Nejvyšší správní soud jmenoval likvidátorkou politické strany společnost VRŠANSKÝ a spol., v. o. s., insolvenční správkyni, IČ 25466763, sídlem Kollárova 1879/11, Teplice, tj. společnost sídlící nedaleko obce, v níž sídlí politická strana. Likvidace politické strany se řídí podle § 187 a násl. občanského zákoníku. Podle § 205 tohoto zákona likvidátor vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace a sestaví účetní závěrku a tyto dokumenty, případně též návrh na použití likvidačního zůstatku, předloží ke schválení Nejvyššímu správnímu soudu. Odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora se řídí nařízením vlády č. 351/2013 Sb. (kterým se určuje výše úroků z prodlení a nákladů spojených s uplatněním pohledávky, určuje odměna likvidátora, likvidačního správce a člena orgánu právnické osoby jmenovaného soudem a upravují některé otázky

pokračování

obchodního věstníku, veřejných rejstříků právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a evidence údajů o skutečných majitelích) a bude likvidátorovi na jeho návrh přiznána soudem po schválení konečné zprávy o průběhu likvidace a po předložení potvrzení o výmazu politické strany z rejstříku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné.

Politická strana **je oprávněna** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jejím rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů).

V Brně dne 13. června 2019

Tomáš Langášek
předseda senátu